

Fundargerð 869. fundar

stjórnar Sambands íslenskra sveitarfélaga

Árið 2019, föstudaginn 15. mars kl. 12:00 kom stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga saman til fundar í Allsherjarbúð, Borgartúni 30 í Reykjavík.

Fundinn sátu: Aldís Hafsteinsdóttir, Heiða Björg Hilmisdóttir, Pórdís Lóa Þórhallsdóttir, Gunnar Einarsson, Guðmundur Ari Sigurjónsson, Rakel Óskarsdóttir, Bjarni Jónsson, Kristján Þór Magnússon og Jón Björn Hákonarson.

Ásgerður Kristín Gylfadóttir og Eypór Laxdal Arnalds boðuðu forföll en varamenn þeirra höfðu ekki tök á að sitja fundinn.

Að auki sátu fundinn Karl Björnsson framkvæmdastjóri og sviðsstjórnarnir Anna G. Björnsdóttir, Guðjón Bragason, Inga Rún Ólafsdóttir, Sigurður Ármann Snævarr og Valur Rafn Halldórsson sviðsstjóri, sem ritaði fundargerð.

Fundargerðin var færð í tölvu.

Þetta var tekið fyrir:

1. Málmeðferðarreglur siðanefndar sambandsins - 1806011SA

Lagðar fram málmeðfarðarreglur siðanefndar ásamt yfirliti yfir álit siðanefndar frá því að nefndin hóf störf 2014-2018, dags. 11. mars 2019. Á fundinn komu fulltrúar í siðanefnd sambandsins - Sigurður Kristinsson formaður, Erling Ásgeirsson og Anna Guðrún Björnsdóttir, ásamt starfsmanni nefndarinnar Helgu Guðrúnu Jónasdóttur og Tryggva Þórhallssyni lögfræðingi hjá sambandinu - og gerðu grein fyrir starfi nefndarinnar og málmeðferðarreglum.

Sigurður Kristinsson, Erling Ásgeirsson og Tryggvi Þórhallsson viku að fundi kl. 12:55.

2. Fundargerð 868. fundar - 1810033SA

Lögð fram til staðfestingar fundargerð 868. fundar stjórnar sambandsins frá 22. febrúar 2019.

Fundargerðin var staðfest og undirrituð.

3. Fundir Jónsmessunefndar - 1901041SA

Lögð fram fundargerð samstarfsnefndar ríkis og sveitarfélaga - Jónsmessunefndar frá 21. febrúar 2019. Einnig lögð fram vegna 3. liðar fundargerðarinnar, sameiginleg kjarastefna ríkis og sveitarfélaga, dags. 21. febrúar 2019. Sviðsstjóri hag- og upplýsingasviðs lagði fram minnisblað, dags. 14. mars 2019, um áætlun um tekjutap vegna áforma um frystingu á framlagi ríkisins til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga 2020 og 2021. Formaður gerði grein fyrir samskiptum sínum við fjármálaráðherra og sveitarstjórnarmálaráðherra vegna málsins.

Stjórn samþykkti kjaramálstefnu ríkis og sveitarfélaga.

Stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga mótmælir harðlega þeirri fyrirætlun fjármála- og efnahagsráðherra, sem kynnt hefur verið forystu sambandsins, að gera

ráð fyrir í tillögu að fjármálaáætlun ríkisins fyrir árin 2020-2024 skerðingu á framlögum til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga um samtals 3,3 ma.kr. á næstu tveimur árum.

Ekkert samráð var haft við sambandið eða sveitarfélög þegar þessi einhliða ákvörðun var tekin og eru þessi vinnubrögð í algjörrri andstöðu við það góða samstarf sem þróast hefur milli sambandsins og fjármála- og efnahagsráðuneytisins síðustu ár. Með þessu hefur ráðherra og ríkisstjórn brugðist trausti sambandsins á mjög alvarlegan hátt. Samvinna aðila á grundvelli laga um opinber fjármál undanfarin ár hefur verið byggð á því að aðilar hafi sammælt um að haga sameiginlega opinberum fjármálum á þann hátt að jafnvægi væri í rekstri og skuldir greiddar niður. Nú bregður svo við að ríkið ætlar að bæta afkomu sína á kostnað sveitarfélaga, en það breytir ekki heildarafkomu hins opinbera.

Meginþungi framlaga ríkisins til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga rennur annars vegar skv. samkomulagi aðila til að fjármagna hluta af þjónustu við fatlað fólk og hins vegar til sveitarfélaga á landsbyggðinni sem mörg hafa veikan fjárhag. Skilaboðin sem þessi skerðing felur í sér eru að sveitarfélög dragi úr þjónustu við fatlað fólk auk þess sem dregið er úr getu fjölda sveitarfélaga til að standa undir launakostnaðarhækkunum í kjölfar komandi kjarasamninga. Ekki er ólíklegt að þessar fyrirætlanir hafi áhrif á samskipti og ákvarðanir sveitarfélaga gagnvart ríkisvaldinu á ýmsum sviðum. Einnig má vænta að þessi aðgerð auki á skuldasöfnun margra sveitarfélaga í stað þess að þau lækki skuldir sínar eins og sameiginlegur vilji ríkis og sveitarfélaga hefur staðið til undanfarin ár með góðum árangri.

Umrædd aðgerð felur í sér árás á sjálfsákvörðunarrétt og fjárhagslegt sjálfstæði sveitarfélaga. Hún veikir rekstrargrundvöll margra þeirra verulega og á sér ekki fordæmi í samskiptum þessara tveggja stjórnarsýslustiga. Á sama tíma er fjárhagslegur grundvöllur sveitarfélaga víða í uppnámi vegna utanaðkomandi aðstæðna.

Stjórn sambandsins krefst þess að boðuð áform um tekjuskerðingu gagnvart sveitarfélögum verði dregin til baka svo skapaður verði á ný jarðvegur fyrir eðlileg samskipti ríkis og sveitarfélaga. Nú þegar verði teknar upp viðræður við fjármála- og efnahagsráðherra og ráðherra sveitarstjórnarmála um málið og leiði þær viðræður ekki til ásættanlegrar lausnar fyrir sveitarfélögin verður gripið til róttækra aðgerða af hálfu sambandsins. Gætu þær meðal annars falið í sér að fulltrúar sveitarfélaga hætti þátttöku í samstarfsverkefnum ríkis og sveitarfélaga og jafnframt að sambandið dragi sig út úr vinnu við gerð samkomulags á milli ríkis og sveitarfélaga á grundvelli laga um opinber fjármál.

Á meðan á viðræðum stendur munu fulltrúar sambandsins engar ákvarðanir taka í samstarfsverkefnum ríkis og sveitarfélaga.

Helga Guðrún Jónasdóttir vék af fundi kl. 14:20.

4. Staða kjaramála - 1902034SA

Lagt fram sem trúnaðarskjal minnisblað sviðsstjóra kjarasviðs sambandsins, dags. 12. mars 2019, um stöðu kjaramála í mars 2019.

5. Framkvæmd kostnaðarmats lagafrumvarpa og þingsályktunartillagna 2014-2018 - 1902013SA

Lagt fram minnisblað framkvæmdastjóra sambandsins, dags. 12. mars 2019, um framkvæmd kostnaðarmats lagafrumvarpa og stjórnvaldsfyrirmæla 2014-2018.

Við umræðu um málið lýstu fundarmenn ánægju með yfirlitið og töldu að það ætti eftir að gagnast vel í frekara samtali við fulltrúa ríkisins um framkvæmd kostnaðarmats og fjármögnun verkefna sveitarfélaga.

6. Tilnefning í starfshóp um fæðingarþjónustu og fæðingarorlof - 1902028SA

Lagt fram til kynningar bréf sambandsins til félagsmálaráðuneytisins, dags. 28. febrúar 2019, þar sem Einar Freyr Elínarson, oddviti í Mýrdalshreppi, og Greta Mjöll Samúelsdóttir, atvinnu- og menningarmálafulltrúi á Djúpavogi, eru tilnefnd í starfshóp um fæðingarþjónustu og fæðingarorlof. Það þeirra sem ráðherra skipar ekki verður varamaður hins.

7. Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um opinber innkaup - markviss innkaup, keðjuábyrgð o.fl. - 1902030SA

Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til fjárlaganefndar Alþingis, dags. 21. febrúar 2019, um frumvarp til laga um breytingu á lögum um opinber innkaup (markviss innkaup, keðjuábyrgð o.fl.), 442. mál.

8. Umsögn um frumvarp til laga um endurgreiðslur til félagasamtaka til almannaheilla vegna mannvirkjagerðar og annarra framkvæmda - 1901067SA

Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis, dags. 21. febrúar 2019, um frumvarp til laga um endurgreiðslur til félagasamtaka til almannaheilla vegna mannvirkjagerðar og annarra framkvæmda, 136. mál.

9. Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á stjórnarsýslulögum - tjáningarfrelsi og þagnarskylda - 1902005SA

Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til stjórnskipunar- og eftirlitsnefndar Alþingis, dags. 26. febrúar 2019, um frumvarp til laga um breytingu á stjórnarsýslulögum (tjáningarfrelsi og þagnarskylda), 493. mál.

10. Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga - stofnanir á málefnaviði félags- og barnamálaráðherra - 1902043SA

Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til velferðarnefndar Alþingis, dags. 27. febrúar 2019, um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga (stofnanir á málefnaviði félags- og barnamálaráðherra), 495. mál.

- 11. Umsögn um drög að frumvarpi um breytingar á barnalögum nr. 76/2003 o.fl. lögum - skipt búseta og meðlag - 1902039SA**
- Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til dómsmálaráðuneytisins, dags. 4. mars 2019, um drög að frumvarpi til laga um breytingar á barnalögum nr. 76/2003, með síðari breytingum (skipt búseta og meðlag) ásamt breytingum á ýmsum lögum, S-53/2019.
- 12. Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, 7/1998, - EES-reglur, burðarpokar - 1903003SA**
- Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til umhverfis- og samgöngunefnd Alþingis, dags. 4. mars 2019, um frumvarp til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998, með síðari breytingum (EES-reglur, burðarpokar), 512. mál.
- 13. Umsögn um tillögu til þingsályktunar um vistvæn opinber innkaup á matvöru - 1902033SA**
- Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til fjárlaganefndar Alþingis, dags. 5. mars 2019, um tillögu til þingsályktunar um vistvæn opinber innkaup á matvöru, 43. mál.
- 14. Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um kosningar til sveitarstjórna - kosningaaldur - 1902021SA**
- Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til allsherjar- og menntamálanefndar Alþingis, dags. 5. mars 2019, um frumvarp um breytingu á lögum um kosningar til sveitarstjórna - kosningaaldur, 356. mál, ásamt fylgiskjali.
- Heiða Björg Hilmisdóttir, Þórdís Lóa Þórhallsdóttir, Bjarni Jónsson, Guðmundur Ari Sigurjónsson og Gunnar Einarsson lögðu fram eftirfarandi bókun: Við eftirtaldir fulltrúar áréttum mikilvægi þess að auka kosningabátttöku ungs fólks í almennum kosningum á Íslandi, en þátttaka yngstu kjósendanna hefur löngum verið marktækt lægri en þeirra sem eldri eru, sem og kosningabátttaka fólks af erlendum uppruna. Það frumvarp sem hér er til umsagnar felur í sér að auka rétt ungs fólks til lýðræðislegrar þátttöku með því að lækka kosningaaldur í 16 ár í sveitarstjórnarkosningum eins og æ fleiri dæmi eru um í lýðræðisríkjum Evrópu og víðar. Lækkun kosningaaldurs í 16 ár myndi án efa styrkja rödd ungu kynslóðarinnar og draga úr þeim lýðræðishalla sem ungt fólk hefur löngum mátt búa við varðandi aðkomu að vali á kjörnum fulltrúum, vægi á framboðslistum.*
- 15. Umsögn um drög að stefnu ríkisins í almenningssamgöngum - Ferðumst saman - 1903006SA**
- Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins, dags. 7. mars 2019, um drög að stefnu ríkisins í almenningssamgöngum - Ferðumst saman, mál nr. S-47/2019.
- 16. Umsögn um frumvarp til laga um menntun, hæfni og ráðningu kennara og**

skólastjórnenda við leik-, grunn- og framhaldsskóla - 1809018SA

Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til mennta- og menningarmálaráðuneytisins, dags. 8. mars 2019, um frumvarp til laga um menntun, hæfni og ráðningu kennara og skólastjórnenda við leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla, S-56/2019.

17. Samkomulag um áfallahjálpi í skipulagi almannavarna á Íslandi - 1511190SA

Lagt fram til kynningar samkomulag, dags. 10. desember 2018, milli Biskupsstofu, Landlæknis, Landspítalans, Rauða Krossins á Íslandi, Ríkislögreglustjóra og Sambands íslenskra sveitarfélaga um áfallahjálpi í skipulagi almannavarna á Íslandi.

18. Aðgerðir í menntamálum - Nýliðun kennara - 1609007SA

Lagðar fram til kynningar tillögur um aðgerðir í menntamálum - nýliðun kennara, dags. í mars 2019.

19. Skýrsla um samræmda móttöku flóttafólks - 1609015SA

Lögð fram til kynningar skýrsla um samræmda móttöku flóttafólks, dags. í janúar 2019.

Fundi var slitið kl. 15:15

Aldís Hafsteinsdóttir

Heiða Björg Hilmisdóttir

Pórdís Lóa Þórhallsdóttir

Gunnar Einarsson

Guðmundur Ari Sigurjónsson

Rakel Óskarsdóttir

Bjarni Jónsson

Kristján Þór Magnússon

Jón Björn Hákonarson

framkvæmdastjóri

ritari